

Matkaraportti NCGP2024 Turku

Olga Gilbert

Yleislääketieteen erikoislääkäri

19.6.2024

Hain SYLYn matka-avustusta osallistuakseni 23. Pohjoismaiseen yleislääketieteen konferenssiin (Nordic Conference of General Practice), joka järjestettiin tänä vuonna Turussa kesäkuun 11.-14. päivänä.

En ole useampaan vuoteen päässyt osallistumaan edes kotimaisiin yleislääketieteen konferensseihin ja yhteenkuuluvuuden tunne pohjoismaisen yleislääkäriperheen kanssa oli todella voimakas, ajoittain jopa hengellinen kokemus. Konferenssin läpileikkaavana teemana olivat yleislääketieteen ydinarvot ja oli hienoa kuulla Key note- luennoijien avaavan niiden merkitystä eri näkökulmista. Toinen vahvasti näkyvä teema oli kestävyys, mihin liittyen konferenssissa julkaistiin kannanotto: ”Sustainable healthcare based on the core values of Nordic general practice/family medicine”. Tässä matkaraportissa käsitelen pääosin kestävyysteemaa.

Kimmo konferenssiin lähtemisestä syntyi talvella, kun minut valittiin SYLYn suosituksesta Suomen edustajaksi NFGP:n kestävyystyöryhmään (Standing committee on sustainability and value based healthcare). Työryhmä järjesti General practice and sustainability in Nordic countries-työpajan 13.6. konferenssissa. Lisäksi pidin luennon ”Planetary health- and how it is related in general practice” Caring for the planet while caring for patients- symposiumissa 14.6. Päätin keskittyä konferenssissa kestävyysaiheisiin workshoppeihin ja symposiumeihin, sillä oma pidempi luentoni oli vasta viimeisenä päivänä ja halusin muokata esitystäni muodostuneen kokonaisuuden mukaiseksi.

Keskiviikkona osallistuin aamupäivällä ”Sustainability in general practice: a national innovation project to curb medical overuse” symposiumiin. Se lähestyi kestävyysteemaa medikalisaation, yli diagnostiikan ja -hoidon näkökulmasta. Esimerkiksi 40% norjalaisista yleislääketieteeseen erikoistuvista arvioi oman kliinisen työnsä sisältävän 20-29% yli diagnostiikkaa ja -hoitoa. Toisaalta symposiumissa esitettiin YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden sisältyvän hyvin yleislääketieteen ydinarvoihin, joten yleislääkäreillä on mahdollisuus arvojensakin puolesta pyrkiä niin ekologiseen, sosiaaliseen kuin taloudelliseen kestävyteen kaikessa toiminnassaan. Esimerkinomaisesti esitettiin Norjan Vältä viisaasti-suosituksia.

Iltapäivällä pelasin planetaarisen terveyden peliä hollantilaiskollegojen työpajassa. Pelin materiaali jaettiin osallistujien vapaaseen käyttöön ja päätimme kollegani Annika Kolsterin kanssa kääntää sen suomeksi. Pidin pelin ohjaamaa keskustelua pienryhmissä hedelmällisenä tapana käsitellä planetaariseen terveyteen liittyviä ilmiöitä. Mielestäni peli soveltuu erittäin hyvin YEK-lääkäriin/erikoistuvien koulutukseen. Ehkäpä pääsemme pelaamaan peliä vielä yleislääkäripäivilläkin 😊.

Torstaina ohjelmassa oli ”General Practice go Green- tools for GP’s to reduce carbon footprint” työpajaan, jossa todettiin terveydenhuollon osuuden olevan länsimaissa n. 5-8% maiden hiilijalanjäljestä. Yleislääketieteen osuudessa lääkitykseen liittyvät osiot muodostavat suurimman päästölähteen. Työpajassa toistettiin edellisessäkin symposiumissa esitetty ajatus siitä, että arvoihin

pohjautuva terveydenhuolto on matalapäästöistä ("High value health care is low carbon health care") ja esiteltiin mm. Tanskan ilmastolääkäreiden *Grøn Praksis*-ohjelmaa.

Iltapäivällä oli oma työpajamme, jossa nostimme yksittäisiä kestävyyttä edistäviä tekoja Pohjoismaista. Planetaarinen terveys on luonteeltaan monitieteistä, joten esittelin Suomesta Päijät-Hämeen alueen Luontoaskel Terveysten ohjelman. Luontoaskel terveyteen yhdistää terveys ja ympäristötavoitteet ja toteutetaan yhteistyössä Päijät- Hämeen hyvinvointialueen, kaupunkien sekä yliopiston kanssa. Lisäksi vertailimme d-vitamiinimittausten ja alaselän MRI-tutkimuksen yleisyyttä Pohjoismaiden välillä. Norjassa 30% asukkaista mitataan d-vitamiinipitoisuus vuosittain, Tanskassa n. 20%. Suomessa d-vitamiinipitoisuuden vuosittainen mittaus ei julkisessa terveydenhuollossa ole aivan yhtä yleistä, mutta jo HUS-alueella mittauksia tehdään n. 1 000 000€ edestä vuosittain.

Perjantain esitystäni jännitin hirvittävästi. En ole aiemmin luennoinut englanniksi saatikka sitten salissa, johon mahtuu yli tuhat kuulijaa. Lisäksi sain tiedon luennojan roolistani vasta 2vk ennen konferenssia, joten luennon valmistelulle ei ollut juuri aikaa. Aihealue symposiumissamme kuitenkin täydensi hyvin aikaisempia esityksiä, sillä ne lähestyivät kestävyysteemaa joko kestävän terveydenhuollon viitekehystä tai suoraan planetaarista terveyttä soveltaen. Perustietopakettini planetaarisesta terveydestä tuli varmasti tarpeeseen! Lisäksi näkökulmaa luontopohjaisista hoidoista tai kestävyuden vaatimista käyttäytymisen muutoksesta ei liiemmin aikaisemmissa symposiumeissa /työpajoissa esitetty. Kuulijoita oli "Caring for the planet while caring for patients" symposiumissa oli lähes 200.

Intensiivisen tieteellisen konferenssin lisäksi oli ihana päästä viettämään aikaa kesäisessä Turussa ystävien kanssa ja tutustua pohjoismaisiin kollegoihin. Kaiken kaikkeaan ikimuistoinen kokemus, kiitos SYLY matka-avustuksesta!